

Hanem az éremnek két oldala van; s végzetes csalódásba ejtené magát is, másokat is, aki külpolitikánk pénzdarábjának a másik oldalát abszolúte nem méltatná figyelemre.

A külügyminiszter ugyanis a béke fentartására irányuló érdekeinket csak úgy tudja elgondolni, ha azt összhangba hozhatjuk avval az „első sorban“ reánk háruló kötelességgel, hogy Magyarország és Ausztria érdekeit „minden károsodástól“ megóvjuk, hogy a monarchia „legitim érdekei a dolgok új alakulása következtében kárt ne szenvedjenek“.

Ehhez a külügyminiszter még hozzá teszi, hogy tudatában vagyunk a „benünk rejlő erőnek, mely teljes biztonságot nyújt, hogy szavunknak érvényt fogunk tudni szerezni“.

A monarchia külpolitikájáról nem kisebb ember, mint Anglia külügyi államtitkára állítja ki a bizonyítványt, hogy „Ausztria és Magyarország politikája nem összeegyeztethetetlen oly megoldással, amely minden érdekelt felet kielégít“; hogy azt a szövetségesek „nagy mértékben méltányolják“, hogy Magyarország és Ausztria közvéleményének „tartózkodása és mérséklete“ igen megkönnyíti a balkáni problémák megnyugtató megoldását; hogy végül Berchtold gróf nyilatkozata, amelyben a monarchia politikáját tegnap kifejtette, „rendkívül mérsékelt“ volt.

Mindenesetre kellemes és megnyugtató, ha a hatalmas angol nemzet hagyományos, hosszú századokon át mindenkor tanúsított nemes rokonszenve is támogatja azt a mérsékelt, békés de a monarchia fontos balkáni érdekeit szem elől nem tévesztő külpolitikáját, amelyet szövetségeseink „legbensőbb egyetértésén“ kívül, hathatósan támogat a népek áldozatkészsége és lelkesedése s két millió derék magyar és osztrák szurony.

A város pénze és a szegedi bankok.

— A közgyűlés határozata. —

(Saját tudósítónktól.) Szeged város törvényhatósági bizottsága csütörtökön határozott a város pénzének a szegedi bankokban jövő évben való gyümölcsösztetése ügyében. A közgyűlés határozatát a pénzügyi világ feszült érdeklődése előzte meg, amit a legteljesebb mértékben indokol a nyomasztóan érezhető pénzkrisis. A közgyűlést megelőzőleg már határozott a pénzügyi bizottság, a melynek ismeretes a határozata. A pénzügyi bizottság azt javasolta, hogy a hat fiatalabb pénzintézetből a jövő évben vonja vissza a város a betétek egyötöd részét, a Szeged-Csongrádi Takarékpénztárban és a Szegedi Kereskedelmi- és Iparbankban pedig változatlanul maradjon a betétösszeg. Javasolta még a bizottság, hogy a betét évközben is bármikor fölmondható legyen, harminc napi terminusra. A Gazdasági Bank ügyében külön határoztak.

A tanács azzal az előterjesztéssel lépett a közgyűlés elé, hogy a bankokban levő betétekből vonjon vissza a város huszonöt százalékot, a Gazdasági Bankban fölszabadult nyolc százalékból pedig öt százalékot juttassanak a Csongrádi Takaréknak, három százalékot pedig az Iparbanknak. Ilyen módon a városi betétekből a Csongrádi Takarékra jutna, negyven, az Iparbankra husz százalék, az öt fiatalabb pénzintézetben pedig maradna a nyolc-nyolc százalék.

A közgyűlés beható vitatkozás után elfogadta a tanács előterjesztését. A tanács javaslatával szemben elesett az az indítvány, hogy a bankok igazgatósága és felügyelőbizottsága vállaljon személyi garanciát a betétekért.

A huszonöt százalékot, amely mintegy egy millió koronának felel meg, fölhasznál-

ják városi beruházások eszközzésére és ilyen módon egyelőre fölösleges a drága kölcsön.

A gyámpénztár vagyonának az elhelyezése ügyében is határozott a közgyűlés. Az árvaszék azt javasolta, hogy a beérkezett ajánlatok közül mint a visszafizetésre legelőnyösebbeket, a Szeged-Csongrádi Takarékpénztárét és a Szegedi Kereskedelmi- és Iparbankét fogadja el a közgyűlés. Az árvaszék a gyámpénztár egy millió korona vagyonát kétharmad részben a Csongrádi Takaréknak, egyharmad részben pedig az Iparbanknak ajánlja elhelyezni. A fiatalabb pénzintézetektől tehát ilyen módon visszavonták volna a gyámpénztár betétjét. Ezzel a javaslattal szemben a közgyűlés elfogadta Szmollény Nándor indítványát, amelynek értelmében ugyanolyan kulcs szerint, mint a város tőkét, helyezik el a gyámpénztár vagyonát is.

A gyámpénztárnak a Szegedi Gazdasági és Iparbankban van nyolcvanezer korona betétje. Ennek a visszafizetésére vonatkozólag az árvaszék majd a novemberi közgyűlésen terjeszt a közgyűlés elé érdemleges javaslatot.

A közgyűlést pénteken délután folytatják. A napirend első pontja az 1913. évi költségvetés tárgyalása.

A közgyűlésen Lázár György dr. polgármester elnökölt. A múlt ülés jegyzőkönyvének a hitelesítése után következett a városi tőke 1913. évben való elhelyezésének tárgyalása.

Balogh Károly pénzügyi tanácsos referációjában részletesen ismertette a pénzügyi bizottság és a tanács javaslatát. A városnak most a szegedi pénzintézetekben van négy millió korona betétje. Ebből a csongrádi takaréknak harmincöt, az iparbankra tizenhét és a hat fiatalabb pénzintézetre, a gazdasági bankot is beszámítva, nyolc-nyolc százalék esik. A tanácsnak az az előterjesztése, hogy a betétek huszonöt százalékát vonja vissza a város, a gazdasági bankban fölszabaduló nyolc százalékot pedig osszák föl, egyenlően arányban, a csongrádi takaréknak és az iparbank között. A bankok február tizenötödiké-

kezde ébresztgetni: az önvád nyomasztó sulya. Lesütötte szemét, mint a bűnösök. Aztán megfordult a sarkán és visszatámaszkodott a szobájába. Ott belevetette magát egy karosszékre és soká, órákig ült benne mozdulatlanul. De csak a teste volt mozdulatlan; az agya működött; szinte forrt.

Egy kínos, végzetes dilemma körüli zsi-bongtak, erjedtek gondolatai. Ez a dilemma: vagy a leány élete, vagy az ő becsülete! Az egyiknek el kell pusztulnia. Melyiket mentse? A leányt megmenteni emberi kötelessége — a becsületét óriási emberi joga. Melyik erősebb? A kötelessége-e? A joga-e?

Kínos töprengésébe beleszólt a szíve is: a legfőbb törvény a lelkiismereted, azt kövesd . . . De hogy kövesse? Ha, mint lelkiismerete parancsolja, odaadja a pénzt a leánynak a becsülete árán, neki magának kell magát elpusztítania, mert úgy sem tudna élni piszokban, becsület nélkül. Ennek pedig ellentmond a lelkiismerete . . .

Új dilemmákat szültek a dilemmák s a helyett, hogy tisztázódtak volna, csak jobban összezavarták a Mimi agyát.

Pedig egy modern erkölcs-akrobata, hej, de könnyen megoldotta volna a nagy kérdést: még csak be se törte volna a tojás fenevét — fölállította volna arany karikagyűrűbe. Elment volna az úrsoráshoz, szólván:

— Hallia maga, nekem 520 forintra van szükségem, 2000-et kap érte, ha nagykoru leszek és átveszem anyai jussomat — de csak úgy, ha titokban marad az üzlet . . .

Ez a jobbik eset. A rosszabbik esetben még egyszerűbb a tétel: pusztuljon a leány, mert a fő az én becsületem . . .

Reggelre megtalálta Mimi ezt a fair meg-

oldást. Igen egyszerű volt: odaadja a pénzt a leánynak és fölbéli magát. Ezzel eleget tesz lelkiismerete szavának és becsületszavának is: nem fog több adósságot csinálni. Igaz, hogy az öngyilkosság bűn, az is igaz, hogy társadalmi becsülete katonáéknál marad. De ezek kisebb tételek. Az ő céltalan és lehetetlen életének elpusztítását megbocsátja neki az Isten, az a társadalmi becsület meg úgy sem az övé, — nem az a becsület, amit Isten adott neki, hanem az, amit a katonák mérnek meglehetősen olcsón, nem is az erkölcs, csak a konvenció mérlegén. Katona adja — katona vigye. Nem kell neki.

Mimi büszke volt magára, hogy ezt ilyen szépen kitalálta. Megkönnyebbitő fohász tört ki kebeléből. Életében először érezte magát teljesen szabadnak és boldognak . . . Ime, egy tette végre, amit atyja tanácsa nélkül, mindenkitől függetlenül fog, lelke szárnyalását követve, végrehajtani! Nem céltalan többé az élete, mint amilyenek indult: egy más, az övénél értékesebb életet válthat meg vele . . .

Úgy dobogott a Mimi szíve, hogy majd kitért kebeléből, szinte ujjongani szeretett volna gyönyörűségében . . . Elfojtott egyéniségének föltámadása okozta ezt a gyönyört. Embernek, erős, akaratképes, dicső lénynek érezte magát, akinek Isten azért adott lelket, hogy az legyen a törvénye, nem a mások szeszélye és akarata . . . Eddig az volt.

. . . Végigfutott élete során és szégyenpir borította el arcát. Azt szégyelte, hogy az élete teljesen üres volt: semmi sem volt benne, ami az övé. Az emberek elszedték tőle eredendő kincseit és széllyel szórták a sárba.

És a maguk hitványságát tukmálták rá. Aból kellett élnie. A másokéból! . . . Ah, most megtelik végre az élete igaz, becses tartalommal! Visszaszedi az emberektől az ő eredendő kincseit . . .

Mimi ragyogó arccal nyitott be Vendrei-néhez és eléje tette az 520 forintját.

— Nagysád — ujjongott — boldoggá tesz, ha elfogadja tőlem ezt a csekély segítséget a Mariska kisasszony számára: nekem semmi, Mariskának meg az élete . . .

. . . Aztán még megnézte Mariskát is. Mert az anyja erővel bevitte hozzá, nem engedte el neki a leány háláját és köszönetét.

Mariska nagyon szépen megköszönte a Mimi szíveségét: könybelábadt a szeme és mielőtt az megakadályozhatta volna, megcsókolta a huszárhadnagy kezét.

Mimi féltérdre ereszkedett: úgy adta vissza a kézcsokokat a leánynak.

Ez az idill volt a Mimi életének egyetlen szál virága. Valami szépet tehát mégis adott neki a földi lét. Igaz, hogy csak az utolsó pillanatban. De mindegy, nagyon szerény volt Mimi: őt kibékítette a lét minden csunyaságával az az egyetlen virág . . .

Most már könnyű volt neki mosollyal az ajkán meghalnia . . .

. . . Egy golyót röpitett Mimi a szívébe . . . És legott megtelt tartalommal a léte, ami végkép üres volt eddig, mert — megrabolták az emberek . . .

Igy fogott ki Mimi az embereken: így szedte vissza tőlük elrabolt eredendő kincseit.

Nem is volt nehéz sora: megtette egy buta golyó.